

طرح و شیوه نامه اجرایی نهضت ملی حفظ قرآن کریم

با تاکید بر حفظ جزء سی ام قرآن کریم

مقدمه:

تحقق آرمان‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در گرو فراگیر شدن فرهنگ قرآنی در سطوح مختلف جامعه است. توسعه این فرهنگ به معنای تعمیم و تعمیق ایمان، شناخت و ارتباط و انس با قرآن و عمل به آموزه‌های قرآن توسط آحاد جامعه و مسئولان نظام است. این مهم مستلزم تعلیم قرآن به همه افراد جامعه است و ترویج فرهنگ حفظ قرآن و افزایش تعداد حافظان کلام وحی در کشور، یکی از مهمترین راهبردها در این تعلیم است تا آنجا که معصومین علیهم‌السلام برای حافظان جایگاهی والا فائلند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: درجات بهشت را به تعداد آیه‌های قرآن معرفی نموده و می‌فرمایند: وقتی که صاحب قرآن وارد بهشت شود، به وی می‌گویند بخوان و بالا برو، که هر آیه‌ای را درجه‌ای است. پس برتر از درجه حافظ قرآن درجه‌ای نیست^۱. از سوی دیگر توجه به شیوه تعلیم در منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی مدظله‌العالی نسبت به اهمیت حفظ قرآن و تصریح ایشان بر ضرورت وجود حداقل ده میلیون نفر حافظ قرآن در کشور می‌تواند اهمیت توجه به این راهبرد را گوشزد کند. دستیابی به این هدف نیازمند همت و اراده ملی و برنامه‌ریزی صحیح و ایجاد نهضت ملی در این زمینه است. نهضت ملی حفظ جزء سی قرآن، اصول، رویکردها، راهبردها و اقدامات اجرایی لازم برای تحقق این مطالبه در دستگاه تعلیم و تربیت کشور را تبیین نموده است. این نهضت ملی با نگاه سلسله‌مراتبی ذیل سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سند راهبردی توسعه آموزش عمومی قرآن تعریف می‌شود.

کلیات طرح:

در این طرح دانش آموزان با راهنمایی معلم کلاس، مربی یا معاون پرورشی مدرسه، شروع به حفظ سوره های جزء ۳۰ می کنند و بعد از حفظ هر سوره آن را به معلم خود تحویل داده و در کاربرگی که در کلاس نصب شده است نشانه یا ستاره دریافت می کنند. در پایان طرح دانش آموزان با مراجعه به مرکز دارالقرآن الکریم و شرکت در آزمون پایانی حفظ جزء ۳۰ گواهینامه خود را دریافت می نمایند.

مخاطبین طرح:

همه دانش آموزان با محوریت دوره ابتدایی
فرهنگیان

گام های اجرای طرح:

طرح حفظ جزء سی ام قرآن کریم به شیوه زیر اجرایی خواهد شد:

گام	محور آموزشی	زمانبندی
اول	سوره های ناس تا آخر زلزال	مهر ماه تا پایان آبان ماه
دوم	سوره های طارق تا آخر بینه	آذرماه تا پایان بهمن ماه
سوم	سوره های نبا تا آخر بروج	اسفند ماه تا ۱۵ اردیبهشت ماه

تبصره ۱: زمانبندی اعلام شده پیشنهادی می باشد و دانش آموزان می توانند به هر میزان که توانایی دارند به حفظ سوره ها بپردازند.

تبصره ۲: چنانچه دانش آموزان در این بازه زمانی موفق به حفظ کامل جزء ۳۰ نشدند، می توانند با حضور خود در مراکز دارالقرآن از ترم تابستان برای تکمیل محفوظات خود استفاده کنند.

فرایند اجرایی:

ردیف	فرایند
۱	برگزاری جلسات توجیهی و اطلاع رسانی طرح به همه دانش آموزان و فرهنگیان
۲	دریافت و نصب کاربرگ حفظ جزء ۳۰ در کلاس درس
۳	ثبت نام دانش آموزان علاقه مند در سامانه جامع پرورشی (نورینو)
۴	پیگیری جهت حفظ مرحله اول و دوم دانش آموزان
۵	اجرای آزمون پایانی مرحله اول و دوم و ثبت نمرات آنان در سامانه جامع پرورشی (نورینو) جهت شرکت در قرعه کشی در پایان هر مرحله
۶	پیگیری حفظ مرحله سوم دانش آموزان
۷	معرفی دانش آموزانی که سه مرحله را با موفقیت به پایان رسانده اند به مراکز دارالقرآن جهت شرکت در آزمون پایانی
۸	صدور گواهینامه حفظ جزء ۳۰ توسط دارالقرآن از طریق سامانه ارزیابی حافظان کل کشور
۹	اهدای جوایز به حافظان جزء ۳۰ که موفق به دریافت گواهینامه شده اند
۱۰	اهدای لوح تقدیر و هدایا به مجریان، مدارس، مناطق و استان های برتر

تبصره ۱: آموزگاران می‌توانند از فرصت زنگ قرآن (بخشی از سه ساعت مصوب آموزشی) زنگ هدیه‌های آسمانی، زنگ نماز و... برای آموزش و تحویل محفوظات استفاده نمایند.

شیوه ثبت نام:

۱. از طریق سامانه جامع پرورشی (نورینو) قسمت طرح حفظ جزء سی ام قرآن
۲. مراجعه به مدیر، معاون پرورشی، مربی پرورشی و یا معلم کلاس

پیشنهادات اجرایی جهت سهولت حفظ و تثبیت:

- قرائت آیات روزانه بصورت همگانی و جمع‌خوانی در مراسم آغازین
- در هر کلاس قبل از شروع درس پس از ذکر صلوات، تلاوت آیات روزانه بصورت دسته جمعی؛
- بهره‌گیری از زمان ۳۰ دقیقه زنگ نماز
- اختصاص دقایقی از درس قرآن دوره ابتدایی به طرح حفظ جزء سی ام
- انتخاب همیار مربی از بین دانش‌آموزان جهت کنترل و نظارت بر محفوظات دانش‌آموزان
- تجلیل از دانش‌آموزان موفق بصورت هفتگی در مراسم آغازین
- برگزاری محافل انس با قرآن با حضور دانش‌آموزان حافظ خردسال جهت انگیزه‌بخشی به دانش‌آموزان

ارزشیابی:

- معلم کلاس بصورت گروهی یا انفرادی از دانش‌آموزان کلاس خود، سوره‌های حفظ شده هر مرحله را تحویل گرفته و علاوه بر اهدای ستاره در کاربرگ، امتیاز او را در سامانه جامع پرورشی ثبت نماید؛
۱. بهترین حالت برای حفظ قرآن ترتیل خوانی است ولی ارائه محفوظات بصورت فارسی‌خوانی نیز مورد قبول می‌باشد.
  ۲. دانش‌آموزانی که بتوانند حد نصاب حسن حفظ را کسب نمایند، گواهینامه قبولی در دوره به آنها اهدا خواهد شد.
  ۳. آزمون مراحل یک و دو بصورت مستمر در دوره ابتدایی توسط معلم کلاسی و در دوره متوسطه توسط مربیان و معاونین پرورشی و معلمین قرآن و... برگزار می‌شود.
  ۴. هر دانش‌آموز می‌تواند پس از حفظ هر سوره به آموزگار، مربی پرورشی، معاون پرورشی، معلم قرآن و... مذکور مراجعه و محفوظات خود را ارائه دهد، ممتحن (همکار) پس از ارزیابی محفوظات دانش‌آموز ستاره وی را در کاربرگ و پایان هر مرحله در سامانه درج نماید.
  ۵. در پایان مرحله سوم دانش‌آموزان جهت آزمون پایانی و اخذ گواهینامه به مراکز دارالقرآن مراجعه می‌نمایند.
- تبصره:** مدیر آموزشگاه می‌تواند از توان و تخصص اولیاء توانمند برای آموزش و ارزشیابی استفاده نماید.
- تبصره:** استفاده از نیروهایی که در قالب طرح‌های مختلف از جمله روحانیون و وظیفه، طرح امین، روشنا، ائمه جماعات بلامانع و مورد تأکید است.

موارد تشویق:

الف- دانش‌آموزان:

۱. برای دانش‌آموزانی که موفق به کسب نمره قبولی در آزمون پایانی مربوطه شوند گواهینامه معتبر صادر خواهد شد.
۲. دانش‌آموزان حافظ جزء سی‌ام علاوه بر دریافت جوایز از امتیاز ویژه حافظین قرآن از جمله ثبت نام در مدارس شاهد و ... برخوردار خواهند بود.
۳. به منظور تقویت انگیزه دانش‌آموزان و تشویق هر چه بیشتر آنان به حفظ قرآن کریم، جوایز نفیس و ارزشمندی در نظر گرفته شده است که طی قرعه‌کشی در پایان هر مرحله به دانش‌آموزان حافظ اهدا خواهد شد.

ب- فرهنگیان و مدارس مجری طرح:

۱. آموزگاران، مدیران و معاونین آموزشگاه‌هایی که موفق به مشارکت دادن بیش از ۵۰ درصد دانش‌آموزان کلاس یا آموزشگاه خود شوند، لوح تقدیر وزارتی دریافت خواهند کرد و در سبد قرعه‌کشی قرار می‌گیرند.